

राजविराज दैनिक

वर्ष ३५ अंक २०२ २०८२ साल चैत २ गते सोमबार (16 Mar 2026 Monday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajvirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : पुराना दलले पनि आत्तिनु ... ३ पृष्ठमा : अमेरिकाद्वारा इरानको खार्ग ... ३ पृष्ठमा : प्राविधिक समस्याले ...

अटोमा गाँजा तस्करी गरेको अवस्थामा एक महिलासहित दुई पक्राउ

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १ चैत ।

यात्रु बोक्ने अटो रिक्सामा गाँजा तस्करी गर्दै गरेको अवस्थामा सप्तरी प्रहरीले एक महिलासहित दुई जनालाई पक्राउ गरेको छ । प्रहरीले अटोबाट एक क्विन्टल ११ किलो ८ सय ग्राम प्रतिबन्धित लागुऔषध गाँजा समेत बरामद गरेको छ ।

प्रहरीका अनुसार शनिवार राति ८ बजेतिर तिरहुत गाउँपालिका वडा नं. २ बडहाराका कञ्चनपुरबाट डिमन तर्फ जाँदै गरेको प्र.२-०१-००१ ह ००२२ नम्बरको अटो रिक्सालाई चेकजाँच गर्दा उक्त परिमाणको लागुऔषध गाँजा बरामद भएको हो । तीन वटा सेतो रङ्गको बोरामा राखिएको उक्त गाँजाको तौल गर्दा एक

क्विन्टल ११ किलो ८ सय ग्राम भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रहरी नायब उपरीक्षक डम्बर बहादुर पुरीले जानकारी दिए । उक्त लागुऔषध गाँजा ओसारपसार कार्यमा संलग्न अटो चालक कञ्चनरुप नगरपालिका वडा नम्बर ७ सितपुर टोल बस्ने ४२ वर्षीय जामुन महतो तथा सोही वडा

निवासी २८ वर्षीया कविता कुमारी माझीलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । पक्राउ परेका दुवैजनालाई आइतबार सप्तरी जिल्ला अदालतबाट लागुऔषध कसुर मुद्दामा सप्तरी जिल्ला अदालतबाट बाट सात दिनको म्याद थपि आवश्यक अनुसन्धान भई रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ ।

श्रोत नखुलेको रकमसहित एक पक्राउ

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १ चैत ।

श्रोत नखुलेको रकमसहित सशस्त्र प्रहरीले एक जनालाई पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा जिल्लाको राजगढ गाउँपालिका ४ वेल्ली चपेना बस्ने ४७ वर्षीय रामचन्द्र साह छन् ।

साइकल चढेर भारतबाट नेपालतर्फ आउँदै गरेका साहलाई सशस्त्र प्रहरीका सहायक निरीक्षक डिकेन्द्र ओली नेतृत्वको गस्ती टोलीले शंका लागि चेक जाँच गर्दा श्रोत नखुलेका ४ लाख १३ हजार रुपैयाँ बरामद गरेको हो । भारतीय सिमासँग जोडिएको उक्त पालिकाको वडा नं. २ अंधरामन्थ बनेनियाँ सडक खण्डमा चेक जाँचको क्रममा उक्त परिमाणको रकम बरामद भएको सशस्त्र प्रहरीवल नं. ६ गण हेडक्वाटर सप्तरीका

प्रहरी उपरीक्षक रोशन बुढाथोकीले जानकारी दिए । बरामद नोटहरूमा एक हजार दरका दुई सय ३२, पाँच सयका ३ सय ६२, एकसय र पचासका एक/एक, २० का दुई तथा १० एक थान रहेको प्रहरीले जनाएको छ । श्रोत नखुलेको रकम र साइकल सहित पक्राउ परेका साहलाई थप कानुनी प्रक्रियाका लागि तिलाठी कोइलाडीस्थित राजविराज भन्सार कार्यालय चलान गरिएको सशस्त्र प्रहरी वल गण नं. ६ हेड क्वार्टर सप्तरीले जनाएको छ । दुईदिन अघि पक्राउ परेका उनी उपर अनुसन्धान सकिएपछि आइतबार घटना विवरण सार्वजनिक गरिएको हो । पक्राउ परेका साह हुण्डी कारोवारीमा संलग्न रहेको अनुमान गरिएको छ ।

बसको ठक्करबाट मोटरसाइकल चालकको मृत्यु

दैनिक समाचारदाता सर्लाही, १ चैत ।

सर्लाहीको लालबन्दी नगरपालिका १ बागवानीस्थित पूर्वपश्चिम लोकमार्गमा बसको ठक्करबाट मोटरसाइकल चालकको मृत्यु भएको छ । विराटनगरबाट काठमाडौँतर्फ गइरहेको लुप०३-००१५ ०४३० नम्बरको बसले सोही दिशातर्फ गइरहेको प्र२-०३-०१५५ ३३९६ नम्बरको मोटरसाइकललाई शनिवार साँझ करिब ७:३५ बजे ठक्कर दिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता सरोज राईले जानकारी दिए । दुर्घटनामा मोटरसाइकल चालक पर्सा जिल्लाको वीरगन्ज

महानगरपालिका १ छकैया घर भई हाल सर्लाहीको लालबन्दी १ नवलपुर बस्दै आएका ३५ वर्षीय सुनिल महतो गम्भीर घाइते भएका थिए । प्रहरीले घाइते महतोलाई तत्काल एम्बुलेन्समार्फत उपचारका लागि प्रादेशिक अस्पताल मलङ्गा पठाइएकामा उपचारकै क्रममा शनिवार राति ९:०० बजे मृत्यु भएको प्रहरी नायब उपरीक्षक राईले जानकारी दिए । दुर्घटनामा संलग्न बस र बसचालक दाङ जिल्ला तुलसीपुर नगरपालिका ९ निवासी ३४ वर्षीय गणेश बस्नेतलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिई इलाका प्रहरी कार्यालय लालबन्दीमा राखेको छ ।

ग्यासको अनावश्यक भण्डारण नगर्न निगमको अनुरोध

काठमाडौँ, १ चैत (रासस) । नेपाल आयल निगमले आवश्यकताअनुसार मात्र एलपी ग्यास खरिद गर्न र अनावश्यक भण्डारण नगर्न सबैमा अनुरोध गरेको छ । निगमले ग्यास उद्योगी तथा एलपी ग्यासका विक्रेताहरूलाई घरायसी प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्ने उपभोक्तालाई उच्च प्राथमिकतामा राखेर एलपी ग्यासको विक्रीवितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउन अनुरोध गरेको हो । निगमले शनिवार विज्ञप्ति जारी गर्दै हाल मध्यपूर्व क्षेत्रमा भइरहेको युद्धका कारण पेट्रोलियम पदार्थ तथा एलपी ग्यासको आपूर्तिमा विश्वव्यापी रूपमा असर परिरहेको भए पनि निगमले नियमित रूपमा

पेट्रोलियम पदार्थ तथा एलपी ग्यास आपूर्ति गरी विक्रीवितरणको व्यवस्था मिलाइरहेको जनाएको छ । निगमले भनेको छ, "निगमले मुलुकभरिका ग्यास उद्योगीलाई आ-आफ्नो उद्योगबाट विक्रेतालाई विक्री गर्ने परिमाण, ठेगाना र सम्पर्क नम्बरसहित हरेक दिन विहान १०:०० बजेभित्र सार्वजनिक गरी निगमलाई जानकारी गराउन पुनःअनुरोध गर्दछ । साथै सम्बन्धित उद्योगका विक्रेताले उपभोक्तालाई विक्री गरेको नाम, सम्पर्क नं र परिमाणसहितको विवरण राखी सम्बन्धित उद्योगमार्फत हरेक दिन निगमलाई जानकारी गराउन हुन अनुरोध छ ।"

निगमले हालको परिस्थितिलाई दृष्टिगत गरी एलपी ग्यासको आपूर्ति तथा वितरण प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाई आमउपभोक्ताको मागबमोजिम ग्यास पाउन सक्ने अवस्थाको सहजीकरणका लागि मिति शुक्रवारदेखि लागू

हुनेगरी अर्को निर्णय नभएसम्म सम्पूर्ण ग्यास उद्योगले सिलिन्डरमा सात दशमलव एक किलो एलपी ग्यास भरी प्रतिसिलिन्डर आधा मूल्य रु ९५५ मा बजारीकरण गर्ने/गराउने व्यवस्था मिलाइएको पनि जनाएको छ ।

ट्याक्टरको ठक्करबाट मृत्यु

दैनिक समाचारदाता सुनसरी, १ चैत ।

सुनसरीको हरिनगर गाउँपालिका-१ मा शनिवारराति सवारी दुर्घटनामा एक जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा स्थानीय २५ वर्षीया दीपक दास रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षक हेमराज ओलीले जानकारी दिए ।

भुटहाबाट हरिनगरतर्फ गइरहेको प्रदेश०१-०२-०५७५ ४८९९ नम्बरको मोटरसाइकललाई उखु लिएर आइरहेको स.१ज. ४९१४ नम्बरको ट्याक्टरले ठक्कर दिँदा स्थानीय २५ वर्षीय दीपक दास र मिथुन दास गम्भीर घाइते भएका थिए । गम्भीर घाइते दीपकको बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

सामाजिक तथा सांस्कृतिक सद्भाव कायम राखौं ।

- ❖ सबै धर्म, भाषा र संस्कृतिको सम्मान गरौं,
- ❖ विविधतामा एकताको भावना विकास गरौं,
- ❖ जातीय, धार्मिक तथा क्षेत्रीय विभेद त्यागौं,
- ❖ चाडपर्व र उत्सवहरू मिलेर मनाऔं,
- ❖ घृणा फैलाउने, अफवाह र भ्रामक सूचनाबाट सचेत बनौं,
- ❖ संवाद, सहकार्य बढाऔं,
- ❖ आपसी समझदारी कायम गरौं,
- ❖ शान्ति, सहिष्णुता र भाइचाराको संस्कृति प्रवर्द्धन गरौं ।

विविधतामा एकता, सद्भाव र सहिष्णुता ।

सम्पादकीय

स्वास्थ्यमा असर पुऱ्याउँदै ध्यान दिनु आवश्यक

मौसम परिवर्तनसँगै मानिसको स्वास्थ्यमा असर परिरहेको छ। अहिले दिनहुँ मौसम परिवर्तन भइरहँदा सबैभन्दा बढी बालबालिका तथा बृद्धबृद्धाहरुमा असर परिरहेको छ। ज्वरो आउने, रुखाखोकी, भ्राडापखाला जस्ता कारणले अहिले बालबालिकाहरु बिरामी परिरहेका छन्। यस्तै बृद्धबृद्धाहरुलाई टाउको दुख्ने, भ्राडापखाला, ज्वरो, रुखाखोकी, शरीर दुख्ने जस्ता रोगहरुका कारण बिरामी परिरहेका छन्। स्वास्थ्यमा हेलचक्राई गरिदा व्यक्तिहरुको ज्यान समेत जान सक्ने भएकाले मौसम परिवर्तन भइरहेको समयमा चनाखो हुनु अत्यन्तै जरुरी छ। यसतर्फ ध्यान नदिँदा यस किसिमका सामान्य रोगले उग्र रूप लिएर जटिल समस्या निम्त्याउँछ। चिसोबाट गर्मीको मौसम आउँदा बढी मात्रामा रुखाखोकी, ज्वरो तथा टाउको दुख्ने समस्यासहितका लक्षणहरु व्यक्तिमा देखापर्छ।

यस्ता अवस्थामा सामान्य बिरामीहरुको समयमै ध्यान नदिइए ठूला रोगहरु लाग्न सक्ने भन्ने अवस्था नकार्न सकिन्न। तसर्थ ताजा खानाका साथै उमालेको पानी पिउनेतर्फ ध्यान दिनु जरुरी छ भने सबै सचेत भई स्वास्थ्यप्रति बढी ध्यान दिने र स्वास्थ्य संस्थामा गई आवश्यक परामर्श समेत लिनेतर्फ ध्यान दिनु अति आवश्यक छ।

डा. भगवती यादव

Dr. Bhagwati Yadav
MBBS, MD Paediatrics (USC)
NMC Reg. No. : 11389

नवजात शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

पुराना दलले पनि आत्तिनु पर्दैन, नयाँले मात्तिनु पर्दैन : प्रधानमन्त्री कार्की

काठमाडौं, १ चैत (रासस)।

मुलुकको विषम परिस्थितिमा कार्यकारी प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हालेर प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले तोकिएको समयमा प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन गराउने कार्यभार पूरा गर्नुभएको छ।

निर्वाचन हुने/नहुने भन्ने संशयकाबीच यही फागुन २१ गते शान्तिपूर्ण रूपमा निर्वाचन सम्पन्न भएर मतपरिणाम सार्वजनिक भई नयाँ सरकार गठनको तयारी सुरु भएका बेला प्रधानमन्त्री कार्कीमा एक प्रकारको सन्तोष मिलेको देखिन्छ। निर्वाचन गराउने दायित्व पूरा गर्दा भोग्नुपरेका समस्या, चुनौती र पूर्वप्रधानन्यायाधीश प्रधानमन्त्री भएर सरकारको नेतृत्व गर्दाका अनुभूतिबारे प्रधानमन्त्री कार्कीले रासस समाचारदाता कालिका खड्कासँग गर्नुभएको कुराकानीको सम्पादित अंशः

शान्तिपूर्ण तरिकाले प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन सम्पन्न भयो। प्रधानमन्त्रीका हैसियतले यहाँले सफल नेतृत्व गर्नुभयो। कस्तो महसुस भइरहेको छ ?

मलाई त्यस्तो बेग्लै महसुस त भएको छैन। तर, देशको चिन्ता सबैलाई थियो। एउटा अनिश्चयकाबीच शान्तिपूर्ण तरिकाले निर्वाचन सम्पन्न भयो। देशको बारेमा चिन्ता गर्ने, मुलुकको भलाइ चाहने सबै खुसी छन्। म पनि खुसी छु। सरकारलाई जुन जिम्मेवारी तोकेर दिइएको थियो। त्यो हामीले समयमै पूरा गर्न सक्यौं। आनन्दजस्तो महसुस भएको छ।

मुलुकको विषम परिस्थितिमा कार्यकारी प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हाल्नुभयो। जेनजी आन्दोलनपछिको अवस्था भएकाले सुरुसुरुका दिनमा पक्कै पनि चुनौतीहरु थिए। ती चुनौतीहरुलाई कसरी सम्भन्नुहुन्छ ?

मैले नेतृत्व लिएका अवस्थामा धेरै चुनौतीहरु थिए। आफैलाई पनि काम गर्न सकिन्छ कि सकिँदैन भन्ने लागेको थियो। समय जम्मा छ महिनाको थियो। त्यसमाथि प्रहार धेरैले गरे। अविश्वास पनि गरे। हाम्रोविरुद्ध सिङ्गै पुराना दल उभिए। जेनजी हुँ भन्नेहरुले तुरुन्तै छोड पनि भने। जेनजीको आन्दोलनलाई अपहरण गरेर आयौं भने। त्यसबेला हामीलाई सहयोग गर्ने मान्छे एकदम कम थिए। मन्त्रपरिषदका सदस्यले एकअर्कालाई सान्त्वना दिँदै काम गर्नुपर्ने थियो। विदेशी कूटनीतिक नियोगका प्रतिनिधिसँग भेट्दा पनि 'सम्भव छ र ?' भन्ने जस्ता प्रश्न आउँथे। शान्ति र सहानुभूतिको कुरा धेरैतिरबाट आएन। हाम्रा पछाडि समर्थकको ठूलो पड्कित र सङ्गठन थिएन। हामी सीमित मान्छे सरकारमा थियौं। त्यो बीचमा धेरै हमला भयो। हामीप्रति मानिसको विश्वास पनि थिएन। त्यसमाथि एउटा महिला भन्ने खालका टिप्पणी सुनिँदै थिए। तर मैले एक कानबाट सुनें, अर्को कानबाट उडाइदिँ। आफ्नो काम छोडिँदैनं। त्यस्तो कठिन अवस्थामा 'म सक्छु नेतृत्व गर्न' भन्ने आँट, साहस र भरोसा चाहिँ

कहाँबाट आयो ?

म सक्छु भन्ने मनभित्रैदेखि नै आयो। प्रधानमन्त्री हुनुभन्दा पहिला मैले अन्दाज गरेको रैनछु। मेरो शरीर, तागत, बल १६ देखि १८ वर्षको जस्तो रहेछ। सकिँदैन भन्ने भयो भने त उच्च रक्तचापका कारण मानिसलाई त 'सक' हुन्छ। पत्रपत्रिकाका जताततै आलोचना मात्रै आउँथ्यो। मेरो त रक्तचाप बढ्नुको सङ्ग घट्टै आयो। डाक्टर नै छक्क पर्नुभयो। तर मेरो आत्तिने बाँनी छैन। त्यो भोगेर पनि आएको हो। राजनीतिक एउटा मूल्यमान्यता हुन्छ। न्यायालयका मानिसले पनि भोगेर त आएका हुन्छन्। एउटा सकसको अवस्था मैले सामना गरेर आएको हो। अदालतमा एकै महसुस गरिन्थ्यो। तर त्यहाँ अभिव्यक्त गर्न पाइँदैन। यहाँ अभिव्यक्त गर्न पनि पाइन्छ।

अर्को कुरा, सानैदेखि मलाई 'सहनपर्छ, आत्तिनु हुँदैन' भनेर सिकाइएको थियो। मलाई सानैदेखि आँट गरेर केही काम गर्नुपर्ने जे पनि गर्न सकिन्छ भन्ने लाग्थ्यो। आत्मविश्वास पनि थियो। मैले धेरैपटक भगवानलाई गुहारें। मलाई लाग्यो कि कहिले माओवादीको सशस्त्र द्वन्द्व भनेको छ, मान्छे मारेको छ। कहिले के भनेको छ। कहिलेसम्म नेपालीले ज्यान फाल्ने? 'भगवान, यतिचाहिँ गर्नुस्' भनेर मैले हात जोडें।

मलाई नपुग्दो केही छैन। प्रधानन्यायाधीश भएँ। प्रधानमन्त्री भएँ। मेरा छोराबुहारी छन्। नाति छ। बस्ने बास छ। मलाई सबै कुरा तृप्त छ। 'मलाई अब निजी कुरा केही चाहिएन, म जन्मेको, हुर्केको देशलाई त्राण देऊ भगवान' भएँ। मैले जेजे मागें, त्यही पुग्यो। त्यो मलाई आशीर्वाद दिएको होला पिताजी, माताजीहरुले माथिबाट। निर्वाचनको दिन पानी पर्दैन भनें, पानी परेन। हिउँ भर्दैन भनेर मैले भनें, भरिने। मैले मेरो आत्मविश्वासले यस्तो भनेकी थिएँ। संयोगवस मौसम राम्रो भयो। अनि प्रकृतिलाई पनि धन्यवाद भनेकी छु।

देशको नेतृत्व गरिरहँदा सबैभन्दा कठिन मोड, अब मैले सकिँदैन कि भन्ने कुनैबेला लाग्यो कि ?

त्यस्तो त पटकपटक लाग्यो नि। जेनजी आन्दोलनका सहिदका बुवाआमा बालुवाटार आएर रोएको दिन हृदयाघात नै होलाजस्तो भयो। पत्रपत्रिकाका 'सकदैन सरकारले' भनिरहेकै देखिन्थ्यो। एउटा जेनजीले भन्यो, 'हामीले सरकार चलाउनुपर्ने तिमिले किन चलायौं।' तिनीहरुले पहिला राष्ट्रपतिसँग 'म सक्छु भन्न सकेनन्। सरकारको अवधि सकिने बेलामा 'मलाई मन्त्री बनाइदेऊ' भन्न आइरहेका थिए। तर म रिसाइनँ, ती बच्चा, केटाकेटी न हुन्।

एक/दुई जनाले त 'यसलाई असफल बनाएर आफैँ प्रधानमन्त्री बन्छु' पनि भने। राजनीतिक दलको भनाइ चाहिँ तपाईँ प्रधानमन्त्री भए पनि राजनीतिक दलको मन्त्री भएर सरकार चलाउनु भन्ने पनि आएको थियो। यो देशमा प्रधानमन्त्री सबैभन्दा ठूलो कुरा हुने रहेछ। मेरा लागि त त्यस्तो अमूल्य छैन। म अहिले पनि

प्रधानन्यायाधीश भन्न नै मनपर्छ। न्याय क्षेत्रकै सङ्गत मनपर्छ। तर मानिसलाई प्रधानमन्त्रीमा आकर्षण हुने रहेछ। 'त्यो सुशीलाले सक्ने, हामीले नसक्ने ?' पनि भने। अपशब्द पनि बोले। यस्तो कपडा लगाएको, चुरा यस्तो लगाएको, बाङ्गो भएर हिँडेको भन्ने जति त सबै भने। जति आलोचना गरून्, मलाई केही फरक पर्दैन। आफ्नो नजर हो।

निर्वाचन अब हुन्छ भनेर ढुक्क चाहिँ तपाईँलाई कुन बिन्दुबाट लाग्यो ?

गत भदौ २७ गते प्रधानमन्त्रीमा मेरो नियुक्ति भयो। त्यसको भोलिपल्ट २८ गते शनिबार थियो, २९ गतेदेखि निर्वाचन आयो गले काम सुरु गर्नुपर्ने। हामीले सबैभन्दा पहिला जेनजी आन्दोलनमा सहादत पाएका सहिदका परिवारको समस्यामा ध्यान दिँदा। उहाँहरुका परिवारले जेजे भन्नुभयो, त्यो सुन्यौं र त्यसैअनुसार काम गर्नुपर्ने। त्यसपछि निर्वाचनमा ध्यान दिँदा।

निर्वाचनमा सहयोगका लागि छिमेकी मुलुकलाई पनि अनुरोध गर्नुपर्ने। प्रहरीसँग गाडी अपुग थिए। मित्रराष्ट्र भारत र चीनबाट सहयोग पनि प्राप्त भयो। मुख्य ध्यान निर्वाचनमै केन्द्रित गरेर काम गर्नुपर्ने। निर्वाचन आयो गले मागेको कुरामा सहजीकरण सबै गर्नुपर्ने। मानसिक वातावरण बनाउनका लागि राष्ट्रपतिसँग छलफल गर्नुपर्ने। जेनजीका २१/२२ वटा समूह निस्किए। एउटाले एउटा भन्छ, अर्काले अर्को भन्छ। पार्टीको भ्रातृ सङ्गठनजस्तो भयो जेनजी त। कोहीले कार्यकारी प्रधानमन्त्री, कोहीले निर्वाचित प्रधानमन्त्री र केहीले संविधान संशोधन गर्न भने। संविधानले गर्न नमिल्ने कुरा पनि भनिरहेका हुन्थे। जेनजीहरुले भनेको कुरालाई नसुने भएँ गर्न पनि भएन। राजनीतिक दल भन्छन्- यो सरकारले निर्वाचन मात्रै गराउने हो। जेनजी भन्छन्- सबै काम गर, यो त विद्रोहबाट आएको सरकार हो। हामी त ताइमा फुलौरा उफ्रिएजस्तो भयौं। त्यो अवस्था पनि भोग्नुपर्नुपर्ने।

विभिन्न आरोहअवरोहका बीचमा ऐतिहासिक रूपमा शान्तिपूर्ण निर्वाचन सम्पन्न भयो। मनभित्र जिन्दगीको सबैभन्दा ठूलो उपलब्धि हासिल गरेजस्तो लागेको छैन ?

त्यस्तो मलाई लागेको छैन। जीवनमा एक कक्षाको परीक्षा दिइयो, पास भइयो। दुई कक्षाको परीक्षा दिइयो, पास भइयो। पढ्दापढ्दै स्नातकोत्तर पास भइयो। जीवनमा समयअनुसार परीक्षा भइरहन्छ। साँच्चै भन्नुहुन्छ, भने यो जीवनको एउटा सङ्ग्राम थियो। मुलुकले राहत पायो। सुरुमा मेरो मुखबाट शब्द निस्किएको थियो, 'निर्वाचनमा मान्छे मर्नुहुँदैन। एकथोपा रगत पनि भर्नुहुँदैन।' अन्ततः त्यस्तै शान्तिपूर्ण भयो। म आमजनतालाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग, निर्वाचन प्रहरीलगायत सबै सुरक्षाकर्मीको निर्वाचन यसरी सफल पार्न ठूलो योगदान छ। म प्रधानमन्त्रीको

हैसियतले धेरै धन्यवाद दिन चाहन्छु।

निर्वाचन र सरकारलाई सफल पार्न कसको कस्तो सहयोग मिल्यो ?

सरकारको मूल कार्यभार निर्वाचन गराउने थियो। यसको ५० प्रतिशत श्रेय म निर्वाचन आयोगलाई दिन चाहन्छु। निर्वाचन आयोगका कार्यवाहक प्रमुख आयुक्त रामप्रसाद भण्डारीसहित तीन आयुक्तको नेतृत्वमा भएको योगदान इतिहासले बिसन सक्ने छैन। आयोगमा पाँच जना पदाधिकारी हुनुपर्नेमा तीन जनाले पनि यति ठूलो काम गर्नुभयो। म प्रधानमन्त्रीका हैसियतले ती नै जना पदाधिकारीलाई र सिङ्गो आयोगलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। मन्त्रिमण्डलमा सबैभन्दा धेरै धन्यवाद म गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्याललाई दिन चाहन्छु। दिनरात मेहनत गर्नुभएको छ। अरु मन्त्रीहरुलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु।

सरकारले यो सफलता पाउनुमा प्रत्येक नागरिकको उत्तिकै योगदान छ। चारवटै सुरक्षा निकायका प्रमुखहरुले पनि एकीकृत सुरक्षा योजना बनाउन र प्रभावकारी रूपमा लागू गरी मुलुकलाई यो ठाउँमा सुरक्षित अवतरण गर्न ठूलो भूमिका खेल्नुभएको छ।

मलाई सफल पार्नका लागि मेरो निकट रहेर दुई सहयोगी व्यक्तित्व प्रेस सल्लाहकार रामबहादुर रावल र प्रमुख स्वकीय सचिव आदर्शकुमार श्रेष्ठले जीवनमा बिसन नहुने गान लगाउनुभएको छ। रावल जी पत्रकार मात्रै होइन, उहाँमा इमानदारी र मानिसलाई सहयोग गर्नु भन्ने भावना मात्रै छ। प्रमुख स्वकीय सचिव श्रेष्ठ अदालतको कर्मचारी हो। अदालतमा काम गर्ने प्रविधि र कानूनमा राम्रो ज्ञान भएको कानूनकै विद्यार्थी पनि हो। धेरै प्रधानन्यायाधीशको निजी सहायकका रूपमा काम गरेको व्यक्ति हो। म प्रधानन्यायाधीश हुँदा पनि निजी सहायक नै थियो। सचिवालयमा २०/२५ जनाले गर्ने काम यिनीहरुले गरे।

लामो समय अदालतमा काम गरेको, आइटी र कानूनमा राम्रो देखिल भएको व्यक्ति हो। धेरै प्रधानन्यायाधीशको सचिवालयमा निजी सहायक भएर सबैको विश्वास जितेर काम गरेको हो। यो उमेरमा मलाई सफल पार्न ७५ प्रतिशत आदर्शको हात छ। उसैको देनका कारण सम्भव भयो। प्रधानमन्त्रीको स्वकीय सचिवालयमा पहिला ४०-५० जना कर्मचारी हुन्थे। म सबैलाई मुरीमुरी धन्यवाद दिन चाहन्छु।

अर्को नेपाली सेनाका प्रमुख सेनानी बालमुकुन्द विष्ट र सेनानी सुरज ओझा अत्यन्तै विद्वान् हुनुहुन्छ। उहाँहरुले संसारभरिका विषयमा मलाई अपडेट गराउनुहुन्थ्यो। उपसेनानी गोमा वृद्धाथोकीले मलाई छोरिले जस्तै हेरचाह गर्नुभयो।

सचिवालयका विषयलाई लिएर बीचमा विवाद पनि आयो नि। त्यो खास के भएको थियो ?

मेरो घर भएको क्षेत्र नेवारी बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

पुराना दलले ...

क्षेत्र हो । मेरो घरायसी व्यवस्थापनमा उहाँहरुबाटै सहयोग पाइरहेको थिएँ । बालुवाटारको निवास र अन्य व्यक्तिगत सरसहयोगका निमित्त तिनै चिनेजानेका केही नेवार समुदायका मान्छे लिएर आएँ । उहाँहरुको काम कुनै राजकाजको सरकारी काम थिएन, विशुद्ध मलाई निजी कुरामा सहयोग गर्ने मात्र थियो । प्रमुख स्वकीय सचिव आदर्श पनि नेवार । पछि त सबै आदर्शका आफ्ना नातागोता भनेर 'नेपोटिजम' को कुरा ल्याइयो । ती आदर्शका मान्छे नभए मेरा मान्छे थिए । त्यो आलोचना ठीक लागेन । अनि मैले खाना पकाउनेदेखि धेरैलाई हटाएँ । केही दिन आफैँले खाना पकाएँ । त्यसपछि सुरक्षाकर्मीले पनि सघाए । आलोचना त हुन्छ तर अचम्म चाहिँ यस अधिका प्रधानमन्त्रीहरूले सचिवालयमा ९० जनासम्म राख्दा नेपोटिजम केही भएन । म ७३ वर्षको उमेरमा आएर सबै काम आफैँ गर्नुपर्छ भनेर बाध्य बनाइयो । हटाउने अवस्थामा पुऱ्याइयो । मलाई सिधै आक्रमण गर्न नसकेपछि मेरो सचिवालयका कर्मचारीलाई आक्रमण गरेका थिए । तर, आजको दिनमा ती सबैलाई धन्यवाद नै दिन चाहन्छु ।

निर्वाचन गराउन सुरुमा राजनीतिक दलहरूसँग संवाद गर्नुपर्ने मुख्य चुनौती थियो । त्यो चुनौतीको सामना कसरी गर्नुभयो ?

मुलुकमा १२५/१३० पार्टी थिए । विविध विचारका छन् । धेरैको मुखमा रामराम, बगलीमा छुरा । केही एकै पार्टी चलाएका छन् । पैसा उठाएर हिँड्ने । हर प्रकृतिका मानिस छन् । कोही साम्यवादी, कोही प्रजातन्त्रवादी छन् । कोही पूर्वराजाकामा जानेछन् । प्रधानमन्त्री जोसुकै होस्, देश बनाऊँ न भन्ने कोही छैन । खाली कुर्सीको मोह मात्रै छ । कुर्सीमा बसेर सबैथोक हुँदैन । मुलुक बनाउने हो भने आफ्नो क्षेत्रमा काम गरे पुछ्छ । अरू केही नगरे पनि आफ्ना छोराछोरीलाई राम्रोसँग पढाए परिवार त बन्छ । तर कुर्सी मोह मात्रै देखिन्छ । कानुनी क्षेत्रबाट आएको मान्छे मलाई छ महिना कटाउने पछि भन्ने पनि लागेको थिएन । गाली पनि खाँथे । कति नराम्रोसँग गाली गर्ने नेतासँग भेट्यौँ । राष्ट्रपति कार्यालयमा जेनजीका प्रतिनिधिसँग बस्दा अहिले नै 'गेटआउट' भनेको पनि सुन्थेँ । 'तँलाई प्रधानमन्त्रीमा राख्नेनौँ' भने । त्यो तँतँ र मम पनि सट्यौँ । तँले भनिस, म निस्केर गएँ भनेर छोडेको भए देशको जिम्मा कसले लिन्थ्यो ? म पनि यही देशको जनता हो । यो देशप्रति माया मलाई छ । मैले छोड्न मिल्दैनथ्यो ।

राजनीतिक दलका मानिसलाई धेरै भेट्यौँ । प्रमुख राजनीतिक दलका नेताहरु नेपाली कांग्रेसका तत्कालीन सभापति शेरबहादुर देउवा, नेकपा (एमाले)का अध्यक्ष कपी शर्मा ओली, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीका संयोजक पुष्पकमल दाहल 'प्रचण्ड', राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका नेतासहित १२५ वटै पार्टीसँग पनि छलफल गर्थेँ । त्यत्रो आन्दोलन भयो । त्यो परिस्थितिबाट अहिलेको परिस्थितमा मुलुकलाई त ल्यायो नि । एउटा आइजिपीले मलाई हप्काएको थियो, बोल्दाबोल्दै । यो सबै सङ्घर्ष त थियो नि ।

पुराना कर्मचारी र पुराना सचिवले त पुरानै दल खोजिरहेको

थिए । नयाँले नयाँ कुरा गर्छन् । त्यो सबै सहेर अहिले शान्तिपूर्ण अवस्थामा पुऱ्यायो । त्यसका लागि अथक प्रयास गरियो । एकैदिनमा १४ वटा बैठकसम्म गरेँ । धेरैपटक राति २छ-३ बजेसम्म पनि बसेका छौँ । प्रत्येक दिन पाँच वटा, १० वटा बैठक गरेको छ, मान्छे भेटेको छ । वातावरण बनाउने प्रयासकै लागि थियो त्यो ।

फेरि संस्कार कस्तो भएको रैछ भने हरेकलाई प्रधानमन्त्री भेट्नैपर्ने, फोटो खिच्नेपर्ने, त्यो पनि गरियो । किनभने, जसरी पनि चुनावी वातावरण बनाउनु थियो । निर्वाचनको दिन बेलुका ५:०० बजेसम्म पनि के हो, के हो भन्ने भइरहेको थियो । मतदान हुँदाहुँदै हमला हुने हो कि भन्ने अवस्थालाई रोकियो । धार्मिक साम्प्रदायिक कुरालाई लिएर ठाउँठाउँमा तनाव सिर्जना गरिए । ती पनि रोक्थेँ ।

राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग प्रधानमन्त्री मातहत राखेर निकम्मा बनाइएको रहेछ । अहिले त्यो गृह मन्त्रालय मातहत राखेर क्रियाशील गराइएको छ । यो निर्वाचन सम्पन्न गर्न र धेरै ठूला दुर्घटना टार्न अनुसन्धान विभागको सूचनाले महत्वपूर्ण काम गरेको छ ।

विघटित प्रतिनिधिसभा पुनःस्थानाका लागि तत्कालीन प्रमुख दलहरु सर्वाच्च अदालतमा समेत गएका थिए नि ?

सरकारलाई जसरी पनि निर्वाचन गराउनु थियो । सबै दलहरूसँग पटकपटक संवाद, छलफल गरिरथ्यौँ । मुलुकलाई पूरै निर्वाचनतर्फ डोहोऱ्याउने काम गरियो । अन्ततः सफल भयो । **निर्वाचनमा नयाँ दलले भण्डै दुई तिहाइ हैसियतमा विजय हासिल गरेको छ, पुराना स्थापित दलहरु कमजोर देखिए । यो परिणामलाई कसरी लिनुभएको छ ?**

अहिलेको मतपरिणाम युवाको हो । जेनजी आन्दोलनको असर पनि हो । परिवर्तनको चाहना पनि हो । तर पुराना दलले पनि आतिनुपर्दैन । नयाँले मात्तिनु पर्दैन । हामीले पनि नसोचेको भयो । मैले त ओली जी हार्नुहोला भन्ने सोचेको पनि थिइँ । उहाँको ३०/४० वर्ष राजनीति गरेको ठाउँ, उहाँको इष्टमित्र सबै भएको ठाउँ हो । अन्तिममा भेट्दा मैले ओलीजीलाई भनेको थिएँ । राजनीतिमा कस्तो हुन्छ भने मेरा परिवारका मानिस पनि कांग्रेस छन् । वर्षभरि पार्टीलाई धारे हात लाउँछन् तर भोट दिनेबेलामा त्यसैलाई दिन्छन् । तपाईंलाई भोट दिन्छन् भनेको थिएँ । त्यस्तो होला भन्ने त मलाई पनि लागेको थिए । जनताले दिएको मतलाई सम्मान गर्नुपर्छ । रास्वपाले पाएको मतको सम्मान गर्नुपर्छ । विपक्षीले थोरै मत पाएको भए पनि रास्वपाले त्यसलाई सम्मान गर्नुपर्छ । राजनीतिमा निर्वाचन नभएसम्म यो पार्टी र त्यो पार्टी हुन्छ । निर्वाचनपछि अल्पमतलाई पनि जित्नेले बेवास्ता गर्नुहुँदैन । पुराना पार्टीलाई रास्वपाले सम्मान गर्नुपर्छ । सत्तापक्षले गलत गरेमा प्रतिपक्षले विरोध गर्नुपर्छ । राजनीति भनेको सामाजिक सेवा हो । भारतमा इन्दिरा गान्धीले त्यसैगरी हार्नुभएको थियो, पछि जित्नुभयो । नेपालका परिपक्व भएका नेतालाई जनताले विर्सिदैनन् । आज एउटा लहर आएको हो, भोलि अर्को आउन पनि सक्छ ।

गत भदौ २३ र २४ गतेको जेनजी आन्दोलनको भावनाबमोजिम अहिलेको

सरकारले सुशासन कायम र भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि केके काम गर्न सक्थो ?

सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा हामीले सक्दो प्रयास गर्थेँ । विगतका सरकारले गर्नेजस्तो हवारहवार खर्च गरेनौँ । मैले त बल लिइँ । म बालुवाटारमा बस्छु । त्यति मात्रै हो । केही लिन्न । बुलेट पुफ गाडी, बाहिर यात्रा गर्दा नेपाली सेनाको हेलिकप्टरको प्रयोग गर्नुपर्ने रहेछ । केही मन्त्रीले पनि तलब लिनुभएको छैन । केही मन्त्रीको त अर्को आयस्रोत नै छैन, लिनैपर्थ्यो ।

हामीले अनावश्यक खर्च कटौती गर्थेँ । निर्वाचनमा पनि जम्मा रु ३२ अर्बखर्चको हिसाब छ । तर त्यो खर्च प्रहरी, सेना र सुरक्षा सामग्रीमा गएकोसमेत हो । भोलि पनि काम लाग्ने सामग्री छन् । अत्यावश्यक मात्रै खर्च भयो । निर्वाचन आयोगले पनि न्यूनतम खर्च गरेको छ, एकदम मितव्ययी भएर । राष्ट्रियसभाको निर्वाचनमा चार करोड अनुमान गरेकामा रु दुई करोड मात्रै खर्च भएको छ ।

मलगायत केही मन्त्रीले त रातो पासपोर्ट नै बनाएनौँ । विदेश भ्रमणमा गएर राज्यकोषमा भार थपेनौँ । निर्वाचनको अवस्था बुझ्न र त्यहाँ परिचालित जनशक्तिलाई ढाडस दिन केही जिल्लामा गयौँ । मलाई लाग्छ, यति मितव्ययिता अपनाउने सरकार विगतमा थिएन । कर्मचारीतन्त्र र सुरक्षा सङ्गठनमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा कतै चलखेलको ठाउँ नराखी ज्येष्ठता र कार्यक्षमतालाई आधार मान्यौँ । ती सङ्गठनको दीर्घकालीन मनोबल बढाउने काम गर्थेँ ।

विश्वविद्यालयजस्ता प्राज्ञिक थलोहरूलाई हामी उचित सम्मान दिथेँ । त्यहाँका नियुक्तिमा हस्तक्षेप गरेनौँ । हामीले १९ वटा विश्वविद्यालयका सभामा हुने नियुक्ति र मनोनयनमा हाम्रा मान्छे भनेर सूची दिएनौँ । जबकि त्यहाँ ४५ जनासम्म नियुक्ति हुने रहेछ र ती सबै सदस्य रुलिड पार्टीको मात्रै हुने रहेछ । नातागोता कसैलाई नियुक्ति गरेनौँ । सुरक्षा सङ्गठनका प्रमुखहरू कार्की थरका भनेर पनि टिप्पणी गरिए । तर उहाँहरु मेरो नाताका कार्की होइन, गोत्र पनि मिल्दैन क्यारे ।

मुख्यसचिव बनाउँदा पनि ज्येष्ठतालाई ध्यान दिथेँ । यस्तै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, नेपाल प्रहरी, सिआइवीलगायत संस्थाले अभूतपूर्व व्यावसायिक स्वतन्त्रताका साथ काम गरेका छन् । म ती संस्थाका प्रमुख तथा पदाधिकारीहरूको उच्च प्रशंसा गर्दछु ।

जेनजी आन्दोलनको जाँचबुझ गर्न गठित आयोगका पदाधिकारीले पनि यो सरकारका पालामा कुनै भनसुन सुन्न नपरेको भन्दै हुनुहुन्थ्यो । सम्पत्ति शुद्धीकरण विभाग, राजस्व अनुसन्धान विभागजस्ता संस्थालाई प्रधानमन्त्रीको मातहतबाट सम्बन्धित मन्त्रालयमा पठाइदिएँ । मुलुकका १९ वटा विश्वविद्यालयको कुलपति प्रधानमन्त्री हुने रहेछ । यसमा संशोधन गर्न खोजेका थियौँ तर अध्यादेश ल्याउन सम्भव भएन । जो पायो । त्यही राख्ने होइन । विज्ञताका आधारमा राख्नुपर्छ ।

भदौ २३ र २४ गतेको घटनाको छानबिन गर्न गठित जाँचबुझ आयोगले प्रतिवेदन बुझाइसकेको छ । प्रतिवेदन सार्वजनिक र कार्यान्वयनको माग उठिरहेको छ । यसमा

सरकारले के गरिरहेको छ ?

आयोगले प्रतिवेदन बुझाएको छ । आज मन्त्रपरिषद्को बैठक बस्दैछ । त्यहाँ छलफल गरेर आउने निर्णय लिन्छौँ । अब हामीसँग धेरै समय पनि छैन । नयाँ जनादेश आइसकेको छ । नयाँ सरकारले पनि बाँकी प्रक्रिया अवश्य अधि बढाउनेछ ।

केही दिनमा नयाँ सरकार बन्दैछ । नयाँ सरकारलाई यहाँको सन्देश के हुन्छ ?

नयाँ सरकारले सबैभन्दा पहिला जेनजीले राखेका तीन वटा माग पूरा गर्नुपर्छ- सुशासन कायम, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र रोजगारीको व्यवस्था । सबैभन्दा ठूलो समस्या रोजगारीको अभाव छ । भएका अवसरमा पनि नातावाद छ । यस्तो अवस्था हटाउँदै आर्थिक स्थितिमा सुधार गर्नुपर्छ । खुलेआम भ्रष्टाचार रोज्नुपर्छ । सबैभन्दा ठूलो सुधार सिंहदरवारभित्र गर्नुपर्ने मैले देखेको छु । त्यहाँ काम गर्ने कर्मचारीहरु राजनीतिकरण हुने गरेको देखियो । हरेक कामलाई सचिवहरू फनफनी घुमाइरहेका रहेछन् । आफ्नो स्वार्थको कुरामा दुई तीन वटा विकल्प ल्याउँछन्, आफ्नो स्वार्थको कुरा छैन र देशको कुरा छ भने त्यो हुँदैन र मिल्दैन मात्र भन्ने । अख्तियार देखाउने । केही सीप नलागे विवादमा परिन्छ हजुर भन्ने । त्यो मैले रद्दी देखेको छु । सरकारको काममा ७५ प्रतिशत असर त्यहाँबाट परेको छ ।

समयमा कुनै परियोजना पूरा हुँदैनन् । नेपाली हो भने त पीर पर्नुपर्छ नि । आज म दुःखपूर्वक भन्दै छु, हामीले कुनै सहयोग पाएनौँ । तर हामीले पूर्ण व्यावसायिक स्वतन्त्रताका साथ काम गर्न प्रेरित गरेपछि यसबीचमा अख्तियारले केही ठूला मुद्दा अधि बढाएको छ । ४०-४५ थान भ्रष्टाचारका मुद्दा यही सरकार आएपछि दर्ता गरेको छ । अन्यथा कतैबाट सहयोग भएन । कर्मचारीतन्त्र चुस्तदुरुस्त हुनुपर्छ । ठूलो क्रान्तिकारी कदम नै अब कर्मचारीतन्त्र सुधारका लागि चाल्नु आवश्यक देख्छु । अहिलेकै तरिकाले त राम्रो छवि ल्याउने देखिँदैन ।

पहिलो महिला प्रधानमन्त्रीको इतिहास पनि रचिसक्नुभएको छ । अब जिम्मेवारीबाट बाहिरिएपछि के गर्नुहुन्छ ?

मैले विषम परिस्थितिमा प्रधानमन्त्री भएर जुन काम गर्नुपर्ने हो, त्यो पूरा गरेँ । अब म पुरानै निजी दैनिकीमा फर्किन्छु ।

राष्ट्रपति हुने भन्ने पनि चर्चा छ नि ?

अब अरू कुनै मोह छैन । मभन्दा लायक र अवसर नपाएका मान्छे अरू पनि धेरै हुनुहुन्छ ।

अन्त्यमा, आफ्नो प्रधानमन्त्री कार्यकालको भन्नैपर्ने केही कुरा छन् ?

सरकारलाई निर्वाचन गराउने जिम्मेवारी थियो । त्यो पूरा भयो । विकासका क्षेत्रहरुमा पनि केही प्रयास भएका छन् । नयाँ सरकारले देशका युवालाई रोजगारी दिनुपर्छ । देशमा बस्ने वातावरण बनाउनुपर्छ । विदेश गएर बाकसमा फर्कनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य होस् । शिक्षामा सुधार जरुरी छ । देशप्रति विश्वासको वातावरण बनाउनुपर्छ । प्राकृतिक स्रोतसाधनका हिसाबले अन्त्यतः सुन्दर देश छ । अब द्वन्द्व र तनावको अवस्था नहोस् । सबै मिलेर बस्ने वातावरण बनोस् । बालेनको चुनावी अभियानले तराई, पहाड र हिमाल एक भएको सन्देश दिएको मैले बुझेको छु । मलाई बालेनप्रति विश्वास पनि छ । केही होला भन्ने आशा छ ।

विश्व समाचार

अमेरिकाद्वारा इरानको खार्ग टापुमा ९० भन्दा बढी सैन्य लक्ष्यमा आक्रमण

वासिङ्टन, १ चैत (रासस/सिन्धवा) । अमेरिकी सेनाले शुक्रबार राति इरानको प्रमुख तेल निर्यात केन्द्र खार्ग टापुमा सैन्य आक्रमण गरेको जनाएको छ । अमेरिकी केन्द्रीय सैन्य कमाण्डले शनिवार सामाजिक सञ्जालमाफर्त उक्त जानकारी दिएको हो । सैन्य कमाण्डका अनुसार अमेरिकी सेनाले खार्ग टापुमा रहेका ९० भन्दा बढी इरानी सैन्य लक्ष्यहरूमा आक्रमण गरेको छ । आक्रमणका क्रममा तेलसम्बन्धी संरचनालाई भने क्षति नपुऱ्याई सुरक्षित राखिएको बताइएको छ । उक्त आक्रमणबाट नौसैनिक वारुद भण्डारण स्थल, क्षेप्यास्त्र भण्डारण बंकर तथा अन्य धेरै सैन्य संरचनाहरू नष्ट भएको जनाइएको छ । खार्ग टापु फारसको खाडीमा इरानको तटबाट करिब २५ किलोमिटर टाढा अवस्थित छ र इरानको कच्चा तेल निर्यातको करिब ९० प्रतिशत यही टापुमाफर्त हुने गर्दछ । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले सामाजिक सञ्जालमा लेख्दै उक्त आक्रमणले सैन्य लक्ष्यहरूलाई 'पूर्ण रूपमा नष्ट गरेको' बताउनुभएको छ । उहाँले यदि हर्मुज जलडमरू हुँदै हुने जहाज आवागमन अवरुद्ध भए खार्ग टापुको तेल संरचनालाई पनि निशाना बनाइने चेतावनी दिनुभएको छ । यसैबीच इरानका विदेशमन्त्री सैयद अब्बास अराघचीले इरानको तेल तथा ऊर्जा संरचनामाथि कुनै पनि आक्रमण भए त्यसको प्रतिशोधस्वरूप अमेरिकी कम्पनीसँग सम्बन्धित क्षेत्रीय संरचनाहरूमा प्रतिक्रिया दिइने चेतावनी दिनुभएको छ ।

“अमेरिका र इरानबीच दीर्घकालीन र विश्वसनीय युद्धविराम सम्झौता आवश्यक”

वासिङ्टन, १ चैत (रासस/सिन्धवा) । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले इरानसँग युद्ध अन्त्य गर्ने सम्भावित युद्धविराम सम्झौताका सर्तहरू अझै पर्याप्त नभएको बताउनुभएको छ । शनिवार एक अन्तर्वार्तामा उहाँले इरानले सम्झौता गर्न चाहेको भए पनि हाल प्रस्तुत गरिएका सर्तहरू आफूलाई स्वीकार्य नभएको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार सम्भावित सम्झौता 'बलियो र स्पष्ट' हुनुपर्नेछ । ट्रम्पले युद्धविरामका लागि इरानले आणविक कार्यक्रमसम्बन्धी महत्वाकांक्षा पूर्ण रूपमा त्याग्ने प्रतिबद्धता जनाउनुपर्ने कुरा पनि सर्तका रूपमा हुन सक्ने सङ्केत दिनुभयो । तर उहाँले आफ्ना सबै सर्तहरू के-के हुन् भन्ने खुलाएका छैनन् । यो टिप्पणी संयुक्त राज्य अमेरिका र इजरायलले फेब्रुअरी २८ मा इरानमाथि ठूलो सैन्य आक्रमण सुरु गरेको करिब दुई हप्तापछि आएको हो । ती आक्रमणका कारण विश्वव्यापी जहाज आवागमनमा अवरोध, तेलको मूल्य वृद्धि तथा विश्व अर्थतन्त्रमा असर परेको बताइएको छ । युद्ध तेस्रो हप्तामा प्रवेश गर्दा विश्व ऊर्जा बजार र आर्थिक क्षेत्रमा प्रभाव अझ बढ्दै गएको बताइएको छ । ट्रम्पले युद्धबाट प्रभावित देशहरूलाई हर्मुज जलडमरू सुरक्षित र खुला राख्न सहयोग गर्न आग्रह गर्नुभयो । उहाँका अनुसार केही देशहरूले उक्त मार्ग सुरक्षित राख्न सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन्, तर उहाँले ती देशहरूको नाम भने खुलाएका छैनन् । ट्रम्पले सामाजिक सञ्जालमाफर्त पनि जलडमरू हुँदै तेल प्राप्त गर्ने देशहरूलाई उक्त मार्गको सुरक्षामा ध्यान दिन आग्रह गर्नुभयो । साथै, उहाँले धेरै देशहरूले जलडमरू खुला राख्न युद्धपोत पठाउने सम्भावना रहेको सङ्केत दिनुभएको छ ।

मध्यपूर्व टकरावले तेल आपूर्ति सङ्कट र अन्तर्राष्ट्रिय तनाव बढाउँदै

तेहरान, १ चैत (रासस/एपी) । इरानले शनिवार मध्यपूर्वको सबैभन्दा व्यस्त बन्दरगाह जेबेल अली र युईका दुई अन्य बन्दरगाह खाली गर्न अनुरोध गरेको छ । इरानी विदेशमन्त्री अब्बास अराघचीले बताए अनुसार, अमेरिका खार्ग टापु र अबु मुसा टापुमा युईका दुई स्थानबाट आक्रमण गरेको दाबी गरेको छ । यद्यपि, यसको कुनै स्वतन्त्र प्रमाण सार्वजनिक गरिएको छैन । युईका अधिकारीहरूले देशसँग आफ्नो सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने अधिकार छ भनी बताएका छन्, तर तिनीहरूले संयम कायम राख्ने प्रतिबद्धता पनि दोहोऱ्याएका छन् । इरानी सैन्य कमाण्डले अमेरिकी वा त्यसका सहयोगीहरूले इरानी तेल पूर्वाधारमाथि आक्रमण गरे, त्यसको प्रतिशोध गरिने चेतावनी दिएको छ । खार्ग टापुमा अमेरिकी आक्रमणले तेल संरचनामा कुनै क्षति नगरेको बताइएको छ । संयुक्त राज्यले खार्ग टापुमा रहेका नौसैनिक वारुद भण्डारण, क्षेप्यास्त्र भण्डारण र अन्य सैन्य संरचनाहरू नष्ट गरेको जनाएको छ । अमेरिकी अधिकारीहरूले तेल पूर्वाधार सुरक्षित रहेको पुष्टि गरेका छन् । युद्धले तेल मूल्य र आपूर्ति चिन्तालाई विश्वव्यापी बनाएको छ । राष्ट्रपति ट्रम्पले चीन, फ्रान्स, जापान, दक्षिण कोरिया, बेलायत लगायत देशलाई हर्मुज जलडमरू सुरक्षित राख्न युद्धपोत पठाउन आह्वान गर्नुभएको छ । इराकको अमेरिकी दूतावासमा मिसाइल प्रहार भएको छ । कुनै समूहले जिम्मेवारी लिएको छैन । अमेरिकी सरकारले इराकमा रहेका आफ्ना नागरिकलाई देश छोड्न चेतावनी दिएको छ ।

इरानमा इजरायलसँग जासूसी गरेको आरोपमा २० जना पक्राउ

तेहरान, १ चैत (रासस/एएफपी) । इरानी सुरक्षा अधिकारीहरूले देशको उत्तरपश्चिमी क्षेत्रमा जासूसीमा संलग्न ठानिएका कम्तीमा २० जनालाई पक्राउ गरेका छन् । पक्राउ परेकाहरूले सैन्य, कानून र सुरक्षा सम्बन्धी गोप्य विवरण इजरायली पक्षलाई पठाएको पाइएको छ । पक्राउ पश्चिम अजर्बैजान प्रान्तमा जासूसी सञ्जालमाथि गरिएको व्यापक छापामारीको क्रममा भएको हो । प्रान्तीय अभियोजक होसेन माजिदीका अनुसार, पक्राउ परेकाहरूले देशको सुरक्षा र गोप्य सूचनासँग छेडछाड गर्दै आएको पुष्टि भएको छ । इरानी अधिकारीहरूले देशभर व्यापक जासूसी छानबिन जारी राखेका छन् र हालसालै सयौँ व्यक्तिहरूलाई इजरायल र अन्य विदेशी शक्तिसँग सहकार्य गरेको आरोपमा गिरफ्तार गरिएको बताइएको छ । यो घटना फेब्रुअरी २८ मा अमेरिकी र इजरायली हवाई आक्रमणपछि सुरु भएको मध्यपूर्वीय सङ्घर्षसँग सम्बन्धित छ । त्यस आक्रमणमा इरानका सर्वोच्च नेता आयातुल्लाह अली खामेनीको मृत्यु भएपछि इरानले प्रतिकार गरेको थियो ।

किशोरी साहको उम्मेदवारी खारेज गर्ने बारे केही गर्न नपर्ने सर्वोच्चको आदेश

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १ चैत ।

सर्वोच्च अदालतले धनुषा क्षेत्र नं. १ मा रास्वपा उम्मेदवारी किशोरी साहको उम्मेदवारी खारेज गर्ने निर्वाचन आयोगको निर्णयमाथि तत्कालका लागि केही गर्न नपर्ने आदेश गरेको छ ।

निर्वाचन आयोगको निर्णय खारेज गरी आफ्नो उम्मेदवारी कायम राख्नुपर्ने भनी किशोरी साह अन्तरिम आदेश समेत माग गरी सर्वोच्च अदालत गएका थिए । तर, सर्वोच्चले उनको हकमा अन्तरिम आदेश जारी गर्न नपर्ने भनेको हो । न्यायाधीशद्वय विनोद शर्मा र

मेघराज पोखरेलको इजलासको यो आदेशसँगै हाललाई निर्वाचन आयोगको निर्णय यथावत रहेको छ । यस्तो अवस्थामा मात्रिका यादव निर्वाचित हुने भनी निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले गरेको निर्णय सदर हुने भएको छ ।

आठ महिनाको विकास खर्च १९ प्रतिशत

काठमाडौं, १ चैत (रासस) । चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्मको विकास खर्च कमजोर देखिएको छ । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका अनुसार दोस्रो चौमासिक अवधिसम्ममा १९ प्रतिशत हाराहारी मात्रै पुँजीगत खर्च भएको छ ।

आर्थिक वर्षका लागि सङ्घीय सरकारले कूल रु १९ खर्ब ६४ अर्ब ११ करोडको बजेट ल्याएकामा फागुन मसान्तसम्ममा रु नौ खर्ब २६ अर्ब ५८ करोड ६५ लाख खर्च भएको छ । यो वार्षिक विनियोजनको ४७ दशमलव १८ प्रतिशत हो । चालु शीर्षकमा रु ११ खर्ब ८० अर्ब ९८ करोड विनियोजन भएकामा ५४ दशमलव ३७ प्रतिशत खर्च भएको छ । पुँजीगत शीर्षकमा रु चार

खर्ब सात अर्ब ८८ करोड ८० लाख विनियोजन भएकामा १९ दशमलव २४ प्रतिशत खर्च भएको छ भने वित्तीय व्यवस्था शीर्षकमा रु तीन खर्ब ७५ अर्ब २४ करोड २० लाख विनियोजनमा भएकामा हालसम्म ५४ दशमलव ८९ प्रतिशत अर्थात् रु दुई खर्ब पाँच अर्ब ९५ करोड २३ लाख खर्च भएको कार्यालयले जनाएको छ ।

त्यस्तै, फागुन मसान्तसम्मको सरकारी राजस्व सङ्कलन वार्षिक लक्ष्यको ४९ दशमलव ८९ प्रतिशत बराबर छ । चालु आर्थिक वर्षका लागि सरकारले रु १५ खर्ब ३३ अर्ब ४४ करोड ६९ लाख राजस्व उठाउने लक्ष्य राखेकामा फागुन मसान्तसम्ममा रु सात खर्ब ६५ अर्ब १० करोड १६ लाख

राजस्व उठेको हो । कर राजस्वतर्फ रु १३ खर्ब २५ अर्ब ५८ करोड ३९ लाख उठाउने लक्ष्य रहेकामा फागुन मसान्तसम्ममा वार्षिक लक्ष्यको ५१ दशमलव चार प्रतिशत असुली भएको छ । त्यस्तै, गैरकर राजस्वतर्फ रु एक खर्ब ५४ अर्ब ४१ करोड ६९ लाख उठाउने लक्ष्य राखेकामा हालसम्म ४५ दशमलव ७८ प्रतिशत असुली भएको कार्यालयले जनाएको छ । चालु आर्थिक वर्षका लागि सरकारले रु ५३ अर्ब ४४ करोड ६९ लाख बराबर वैदेशिक अनुदान लिने लक्ष्य राखेकामा हालसम्म वार्षिक लक्ष्यको २४ दशमलव ७८ प्रतिशत अर्थात् रु १३ अर्ब २४ करोड ५० लाख अनुदान आएको पनि महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले जनाएको छ ।

गोरखा माइक्रोबस दुर्घटनामा सात जना भारतीयको मृत्यु

गोरखा, १ चैत (रासस) । सहिद लखन गाउँपालिका-३ कान्ठारमा शनिवार भएको यात्रुवाहक माइक्रोबस दुर्घटनाको मृतकको पहिचान खुलेको छ । बा.प्र.०१-००६ ख ८४३० नम्बरको सो माइक्रोबसमा मनकामना दर्शन गरेर फर्कदै गरेका यात्रु सवार रहेका थिए । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख भरतबहादुर विकका अनुसार दुर्घटनामा परी निधन हुने सात जना भारतीय नागरिक छन् । भारतका करिब ५८ वर्षीय मुतु कुमार, ५८ वर्षकै अनामलिक, ५९

वर्षकी मीनाक्षी, ५३ का सिवगामी, ५७ वर्षका विजायल, ५८ वर्षकी मीना र ६० वर्षका तमिलारसीको घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको छ । मनकामना दर्शन गरेर फर्कका १६ भक्तजन सवार विद्युतीय माइक्रोबस दुर्घटनामा परेको हो । सडकखण्डबाट करिब २०० मिटर तल खसेको माइक्रोको ब्रेक फेल भएर दुर्घटना भएको हुनसक्ने जनाइएको छ । प्रहरी प्रमुख विकका अनुसार घटनाका घाइतेलाई उद्धार गरी थप उपचारका लागि पुरानो मेडिकल कलेज चितवन

लगाएको छ । ६२ वर्षका सोरनम, ६५ वर्षका मङ्गदा जलम, ७५ वर्षकी सुभाद्रा, ६५ वर्षकी मायाल, ७३ वर्षकी सरोजा, ७५ वर्षकी भाग्यलक्ष्मी र ३४ वर्षकी मीनाक्षीको उपचार भइरहेको र अवस्था गम्भीर रहेको प्रहरीले जनाएको छ । चालक लमजुङको बैँसीसहर नगरपालिका-१ का ४६ वर्षका पुष्प मल्ल ठकुरी सकुशल छन् भने सहचालक बैँसीसहर नगरपालिका-३ का २९ वर्षका सन्तोष गुरुङ घाइते छन् । घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीको भनाइ छ ।

ट्याक्टर दुर्घटना हुँदा चालकको मृत्यु

दैनिक समाचारदाता उदयपुर, १ चैत । बेलका नगरपालिका-२ स्थित बानडाँडामा खेत जोत्न जाँदै गरेको ट्याक्टर दुर्घटना हुँदा चालकको घटनास्थलमै मृत्यु भएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार आइतबार बिहान प्रदेश १-०४००१ त १३३२ नम्बरको ट्याक्टर बानडाँडा क्षेत्रमा खेत जोत्न जाने क्रममा गिदेरी खोलाको उकोलोमा पल्टिएर दुर्घटना भएको हो ।

दुर्घटनामा परी ट्याक्टर चालक बेलका-२ बानडाँडाका १८ वर्षीय सोकिन्दर चन्द्रवंशीको घटनास्थलमै मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी नायब उपरीक्षक निरञ्जन थापाले जानकारी दिए । घटनालगत्तै इलाका प्रहरी कार्यालय रामपुरको टोली घटनास्थल पुगेर मृतकको शवलाई पोष्टमार्टम (मृत्युपश्चात् गरिने शवको जाँच)

का लागि सुनसरीको धरानस्थित बिपी मेमोरियल अस्पताल पठाएको उनले बताए । “ट्याक्टरमा खेत जोत्ने उपकरण (रोटाजेटर) जडान गरिएको थियो । गिदेरी खोलाको उकाले चढ्ने क्रममा ट्याक्टरलाई लोड पर्न गई उक्त उपकरण खसेर दुर्घटना भएको हुनसक्ने प्रारम्भिक अनुमान गरेका छन् । घटनाका सम्बन्धमा प्रहरीले अनुसन्धान सुरु भइसकेको छ”, प्रहरी नायब उपरीक्षक थापाले भने ।

जेनजी आन्दोलनका घाइतेको विवरण सार्वजनिक

काठमाडौं, १ चैत (रासस) । गत भदौ २३ र २४ मा जेनजी आन्दोलनका क्रममा घाइते भएकाहरूको विवरण सार्वजनिक गरिएको छ । स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले आन्दोलनका क्रममा उपचार भएका अस्पतालबाट सङ्कलन गरिएको नामअनुसार विवरण सार्वजनिक गरिएको मन्त्रालयका प्रवक्ता डा प्रकाश बुढाथोकीले जानकारी दिनुभयो । आन्दोलनमा देशभरिका ९९ अस्पतालमा दुई हजार ६३८ जना घाइतेको उपचार गरिएको

विवरण प्राप्त भएको उहाँले बताउनुभयो । “आन्दोलनका क्रममा उपचार भएका सबै अस्पतालबाट घाइतेको विवरण सङ्कलन गरिहेका थियौं । केही अस्पतालबाट विवरण आउन ढिलो भएकाले सबै घाइतेको विवरण सार्वजनिक गर्न ढिलाइ भयो । हाल सबै घाइतेको विवरण गृह मन्त्रालयलाई पठाएको छ”, प्रवक्ता डा बुढाथोकीले भन्नुभयो । विवरणअनुसार गत असोज ३१ गते दुई हजार ५२२, गत माघ ४ गते ७७ र यही फागुन २९ गते थप ३९ जना घाइतेको

विवरण गृह मन्त्रालयलाई पठाइएको छ । प्रवक्ता डा बुढाथोकीका अनुसार सबैभन्दा धेरै चार सय ५८ जना घाइतेको नयाँ बानेश्वरस्थित निजामती कर्मचारी अस्पतालमा उपचार गरिएको छ । यस्तै, नेपाल पुलिस अस्पतालमा दुई सय तीन, राष्ट्रिय ट्रमा सेन्टरमा एक सय ९० र त्रिवि शिक्षण अस्पतालमा एक सय आठ जनाको उपचार भएको थियो ।

१०९ किलो गाँजा प्रहरीको नियन्त्रणमा

दैनिक समाचारदाता महोत्तरी, १ चैत । महोत्तरीको रामगोपालपुर नगरपालिका-८ बाट नेपाल प्रहरीले १०९ किलोग्राम गाँजासहित एक भारतीय नम्बर प्लेटको कारलाई नियन्त्रणमा लिएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरीका प्रमुख एवं प्रहरी उपरीक्षक हेरम्ब शर्माका अनुसार सहसौला चोक नजिकबाटै २० वटा पोकामा लुकाएर भारततिर लैजाँदै गरेको अवस्थामा डिएल १ सिओ ५८६९ नम्बरको भारतीय

कार नियन्त्रणमा लिइएको हो । शनिवार राति करिब ११:०० बजे पूर्वपश्चिम लोकमार्ग हुँदै भारततर्फ गाँजा लैजाँदै गरेको गोप्य सूचनाको आधारमा लागु औषध ब्युरो र इलाका प्रहरी कार्यालय रामगोपालपुरबाट खटिएको प्रहरी टोलीले कार नियन्त्रणमा लिइएको थियो । कार चालक फरार रहेको प्रहरीको भनाइ छ । प्रहरीले वरामद गाँजा र कारलाई आवश्यक कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइएको प्रहरी उपरीक्षक शर्माले बताए । उनले बताए । घटनाका विषयमा अनुसन्धान भइरहेको छ । ट्याक्टर प्रहरीको नियन्त्रणमा रहेको छ भने चालक फरार रहेकाले खोजी भइरहेको छ ।

रास्वपाद्वारा समानुपातिक सांसदको नाम सिफारिस

काठमाडौं, १ चैत (रासस) । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)को केन्द्रीय सचिवालय बैठकले समानुपातिक सांसदका लागि ५७ जनाको नाम सिफारिस गरेको छ । पार्टीले आजै सिफारिस भएकाहरूको सूची निर्वाचन आयोगमा बुझाउने भएको छ ।

बैठकले १७ जना खसआर्य, १६ जना जनजाति, तीन जना मुस्लिम, आठ जना दलित, नौ जना मधेसी तथा चार जना थारु ‘क्लस्टर’बाट सिफारिस गरिएको बैठकपछि, पार्टी प्रवक्ता मनिष भनाले सञ्चारकर्मीहरूलाई बताउनुभयो ।

राप्रपाले चार जनालाई सांसदमा सिफारिस गर्‍यो

काठमाडौं, १ चैत (रासस) । राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) ले समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीअन्तर्गत चार जनालाई प्रतिनिधिसभा सदस्यका निम्ति सिफारिस गरेको छ । पार्टीको केन्द्रीय कार्यसम्पादन समितिको आइतबारको बैठकले

भरत गिरी (खस आर्य पुरुष) महोत्तरी, ताहिर अली (मुस्लिम पुरुष) रुपन्देही, खुस्बु ओली (खस आर्य महिला) भ्रपा तथा सरस्वती लामा (जनजाति महिला) धादिङ लाई सिफारिस गरेको सो पार्टीका प्रवक्ता मोहनकुमार श्रेष्ठले राससलाई जानकारी दिनुभयो ।

सूचना !

इम्प्याक्ट नेपाल प्राथमिक कान उपचार केन्द्र, राजविराजले सम्पूर्ण उपचार सेवाहरू यही मिति २०८२।१०।१२ (26-01-2026) गतेदेखि गीता पेट्रोल पम्प अगाडीको आफ्नै नयाँ भवन इम्प्याक्ट नेपाल ठाको देवी जोगेन्द्र भगत कान उपचार केन्द्र राजविराजबाट अति अत्याधुनिक प्रविधिबाट सुविधा सहित सम्पूर्ण सेवाहरू उपलब्ध गराउने भएको सहर्ष जानकारी गराउँदछौं ।

हाफो सेवाहरू:

१. दैनिक कान जाँच तथा उपचार
२. विभिन्न आधुनिक मेसिनबाट कानको परिक्षण (PTA, Tympanogram, EUM)
३. कानको सुन्ने मेसिन (Hearing Aid)
४. इन्डोस्कोपी (Endoscopy)
५. कानको शल्यक्रिया (Operation)
६. फार्मसी सेवा

सम्पर्क : ०३१-५२०००५
९८०८७८२२८०, ९८८२२७०७२४